

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

z dnia 2024 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy

Na podstawie art. 35 ust. 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 735) zarządza się, co następuje:

§ 1 W rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług pracy (Dz. U. z 2014 r., poz. 667) wprowadza się następujące zmiany:

1) W § 1 pkt 1) dodaje się lit. d) w brzmieniu:

„d) specjalistycznego doradztwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych”

2) Po Rozdziale 3. Poradnictwo zawodowe. dodaje się „Rozdział 3a. Specjalistyczne doradztwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych.”

3) Po § 65 dodaje się 65a w brzmieniu:

„§ 65a. 1. Specjalistyczne doradztwo zawodowe dla osób niepełnosprawnych realizowane przez doradcę zawodowego dla osób niepełnosprawnych świadczone jest w formie:

- 1) porady indywidualnej polegającej na osobistym kontakcie doradcy zawodowego dla osób niepełnosprawnych z osobą niepełnosprawną zgłaszającą potrzebę pomocy w celu rozwiązania jej problemu zawodowego w powiatowym urzędzie pracy albo w miejscu przez niego wyznaczonym spełniającym warunki, o których mowa w art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240);
- 2) porady indywidualnej na odległość, polegającej na kontakcie doradcy zawodowego dla osób niepełnosprawnych z osobą niepełnosprawną zgłaszającą potrzebę pomocy w celu rozwiązania problemu zawodowego przez telefon lub z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych;
- 3) porady indywidualnej polegającej na kontakcie doradcy zawodowego dla osób niepełnosprawnych z osobą niepełnosprawną zgłaszającą potrzebę pomocy w celu rozwiązania problemu zawodowego w miejscu zamieszkania lub pobytu osoby niepełnosprawnej o ograniczonej mobilności, o którym mowa w art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2022 r. poz. 1191 oraz z 2023 r. poz. 497 i 1394), na terenie Rzeczypospolitej Polskiej;

- 4) udostępnienia osobie niepełnosprawnej zasobów informacji zawodowej do samodzielnego wykorzystania.
2. Porada indywidualna stanowi rozmowę doradczą, która obejmuje:
 - 1) ustalenie problemu zawodowego osoby niepełnosprawnej;
 - 2) analizę sytuacji osoby niepełnosprawnej, z uwzględnieniem jej zainteresowań, predyspozycji, kompetencji, wykształcenia, doświadczenia zawodowego oraz uwarunkowań zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych;
 - 3) analizę możliwości i wybór odpowiedniego sposobu rozwiązania problemu zawodowego osoby niepełnosprawnej;
 - 4) ustalenie potrzeby przeprowadzenia specjalistycznych badań lekarskich lub psychologicznych osoby niepełnosprawnej;
 - 5) weryfikację sposobu rozwiązania problemu zawodowego lub wskazanie możliwości skorzystania z innych usług rynku pracy z uwzględnieniem wyników specjalistycznych badań lekarskich lub psychologicznych osoby niepełnosprawnej;
 - 6) zalecenia dotyczące dalszego postępowania, w tym potrzeby objęcia osoby niepełnosprawnej pomocą udzielaną przez inną instytucję.
3. Osoba niepełnosprawna może skorzystać z 15 godzin indywidualnej rozmowy doradczej.
4. Problem zawodowy dotyczyć może w szczególności:
 - 1) wyboru lub zmiany zawodu lub rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej przez osobę niepełnosprawną,
 - 2) uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych osoby niepełnosprawnej,
 - 3) wyboru kierunku kształcenia lub szkolenia osoby niepełnosprawnej,
 - 4) planowania rozwoju zawodowego osoby niepełnosprawnej,
 - 5) wyboru miejsca pracy lub wyboru dostępnej formy pomocy dla osoby niepełnosprawnej.
5. Zasoby informacji zawodowej obejmują w szczególności informacje o:
 - 1) zawodach i specjalnościach, w tym o zadaniach, czynnościach zawodowych i wymaganiach psychofizycznych oraz szansach zatrudnienia osoby niepełnosprawnej w poszczególnych zawodach i specjalnościach;
 - 2) rynku pracy dla osób niepełnosprawnych, w tym o pracodawcach i profilach prowadzonej przez nich działalności;
 - 3) zakresie i formach działania instytucji publicznych i niepublicznych, które mogą być przydatne w rozwiązywaniu problemów zawodowych, poszukiwaniu pracy lub podejmowaniu działalności gospodarczej przez osobę niepełnosprawną;
 - 4) szkołach i instytucjach szkoleniowych;
 - 5) stowarzyszeniach zawodowych i formach ich działania;
 - 6) metodach i sposobach poszukiwania pracy w kraju i za granicą;
 - 7) sposobach i metodach rekrutacji oraz prowadzenia rozmów kwalifikacyjnych;
 - 8) zasadach przygotowywania, rodzajach i wzorach dokumentów aplikacyjnych;

- 9) stronach internetowych, na których znajdują się informacje przydatne w rozwiązywaniu problemów zawodowych lub w poszukiwaniu pracy przez osoby niepełnosprawne;
 - 10) warunkach świadczenia pracy przez osoby niepełnosprawne;
 - 11) warunkach podejmowania działalności gospodarczej przez osoby niepełnosprawne, w tym o przepisach prawnych, procedurach postępowania i wzorach dokumentów, a także uprawnieniach przysługujących osobom niepełnosprawnym;
 - 12) projektach, w ramach których można uzyskać pomoc w zakresie poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej oraz aktywnego poszukiwania pracy.
6. Zasoby informacji są gromadzone i udostępnianie w powiatowym urzędzie pracy w postaci papierowej, audiowizualnej lub elektronicznej, w tym na stronach internetowych powiatowego urzędu pracy.”

4) Dodaje się § 65b w brzmieniu:

„§ 65b Doradca zawodowy dla osób niepełnosprawnych, udzielając osobie niepełnosprawnej porady indywidualnej, dokumentuje następujące informacje dotyczące tej osoby:

- 1) problem zawodowy;
- 2) zainteresowania, predyspozycje i kompetencje;
- 3) uwarunkowania zdrowotne, społeczne i ekonomiczne;
- 4) sposób rozwiązania problemu zawodowego, z którym osoba niepełnosprawna zwróciła się do doradcy zawodowego dla osób niepełnosprawnych;
- 5) daty przeprowadzenia rozmów doradczych;
- 6) propozycje przedstawione osobie niepełnosprawnej i działania podjęte na jej rzecz przez doradcę zawodowego dla osób niepełnosprawnych oraz działania podjęte przez osobę niepełnosprawną;
- 7) zalecenia dotyczące dalszego postępowania, w tym potrzeba objęcia osoby niepełnosprawnej pomocą przez inną instytucję lub podmiot;
- 8) imię i nazwisko doradcy zawodowego dla osób niepełnosprawnych udzielającego porady indywidualnej.”

5) Dodaje się § 65c w brzmieniu:

„§ 65c Powiatowy urząd pracy gromadzi informacje o liczbie osób niepełnosprawnych, które skorzystały ze specjalistycznego doradztwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych.”

6) Dodaje się § 65d w brzmieniu:

„§ 65d. W ramach świadczenia usługi specjalistycznego doradztwa dla osób niepełnosprawnych wykorzystuje się:

- 1) narzędzia, metody i programy stosowane w poradnictwie zawodowym dla osób niepełnosprawnych, w tym standaryzowane narzędzia diagnostyczne służące do badań uzdolnień, predyspozycji, zainteresowań i kompetencji;
- 2) zasoby informacji opracowane lub zgromadzone we własnym zakresie, a także udostępniane przez ministra lub inne instytucje i podmioty.

2) Dodaje się § 65e w brzmieniu:

„§ 65e. 1. Szkolenia dla kandydatów na doradców zawodowych o których mowa w art. 38a ust. 2 ustawy organizowane są przez powiatowe urzędy pracy lub instytucje rynku pracy.

2. Szkolenie dla kandydatów na doradców zawodowych dla osób niepełnosprawnych obejmuje co najmniej 70 godzin dydaktycznych i składa się co najmniej z pięciu bloków tematycznych:

1) blok obejmujący co najmniej 10 godzin dydaktycznych prezentujący zagadnienia z zakresu organizacji systemu zdrowia oraz rehabilitacji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych; w skład bloku wchodzi następujące zagadnienia:

- a) organizacja systemu ochrony zdrowia dla osób niepełnosprawnych – co najmniej 2 godziny dydaktyczne;
- b) charakterystyka pojęć, funkcji i zasad rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych – co najmniej 2 godziny dydaktyczne;
- c) charakterystyka pojęć, funkcji i zasad rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych – co najmniej 2 godziny dydaktyczne;
- d) charakterystyka instytucji z sektora publicznego, prywatnego oraz organizacji pozarządowych, realizujących zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych – co najmniej 2 godziny dydaktyczne;
- e) charakterystyka instytucji z sektora publicznego, prywatnego oraz organizacji pozarządowych, realizujących zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych – co najmniej 2 godziny dydaktyczne.

2) blok obejmujący co najmniej 10 godzin dydaktycznych prezentujący zagadnienia z zakresu podstaw medycznych funkcjonowania osób niepełnosprawnych; w skład bloku wchodzi następujące zagadnienia:

- a) problemy i potrzeby w zakresie funkcjonowania osób niepełnosprawnych w zakresie narządu wzroku – co najmniej 2 godziny dydaktyczne;
- b) problemy i potrzeby w zakresie funkcjonowania osób niepełnosprawnych w zakresie narządu mowy – co najmniej 2 godziny dydaktyczne;

- c) problemy i potrzeby w zakresie funkcjonowania osób niepełnosprawnych w zakresie narządu ruchu – co najmniej 2 godziny dydaktyczne;
 - d) problemy i potrzeby w zakresie funkcjonowania osób niepełnosprawnych w zakresie narządów wewnętrznych – co najmniej 1 godzina dydaktyczna;
 - e) problemy i potrzeby w zakresie funkcjonowania osób niepełnosprawnych w zakresie neurologicznym – co najmniej 1 godzina dydaktyczna;
 - f) problemy i potrzeby w zakresie funkcjonowania osób niepełnosprawnych w zakresie psychospołecznym – co najmniej 2 godziny dydaktyczne;
- 3) blok obejmujący co najmniej 20 godzin dydaktycznych prezentujący zagadnienia z zakresu specyfiki funkcjonowania osób niepełnosprawnych, w tym diagnozowania potrzeb i problemów codziennego funkcjonowania osób niepełnosprawnych; w skład bloku wchodzi następujące zagadnienia:
- a) problemy w zakresie codziennego funkcjonowania osób niepełnosprawnych, w tym w zakresie trudności w utrzymaniu aktywności zawodowej w korelacji z pozostałymi obszarami codziennego funkcjonowania – co najmniej 5 godzin dydaktycznych;
 - b) diagnozowanie potrzeb i możliwości osób niepełnosprawnych w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej oraz dobór adekwatnych działań – co najmniej 5 godzin dydaktycznych;
 - c) wpływ rodzaju niepełnosprawności na poziom aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych – co najmniej 5 godzin dydaktycznych;
 - d) wspieranie osób niepełnosprawnych w podejmowaniu różnego rodzaju aktywności w celu zwiększenia efektywności i skrócenia czasu aktywizacji zawodowej – co najmniej 5 godzin dydaktycznych;
- 4) blok obejmujący co najmniej 10 godzin dydaktycznych prezentujący zagadnienia z zakresu systemu wsparcia osób niepełnosprawnych, w tym prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą; w skład bloku wchodzi następujące zagadnienia:
- a) przegląd dostępnych rozwiązań i technologii wspomagających osoby niepełnosprawne w ich funkcjonowaniu zawodowym i społecznym wraz z zasadami ich doboru dla osób niepełnosprawnych – co najmniej 3 godziny dydaktyczne;
 - b) instrumenty rynku pracy dedykowane dla osób niepełnosprawnych, sposoby udzielania wsparcia w wyborze odpowiedniej formy zatrudnienia lub aktywności zawodowej lub przekwalifikowania w przypadku braku możliwości powrotu osoby niepełnosprawnej na dotychczasowe stanowisko pracy – co najmniej 3 godziny dydaktyczne;

- c) pomoc osobie niepełnosprawnej w wyborze odpowiedniej formy wsparcia dostępnej w środowisku lokalnym w celu opanowania technik kompensacyjnych zwiększających poziom samodzielności i zaradności osoby niepełnosprawnej – co najmniej 2 godziny dydaktyczne;
 - d) specyfika chronionego i otwartego rynku pracy z perspektywy osoby niepełnosprawnej oraz pracodawcy – co najmniej 2 godziny dydaktyczne;
- 5) blok obejmujący co najmniej 20 godzin dydaktycznych prezentujący zagadnienia z zakresu narzędzi pracy doradcy zawodowego dla osób niepełnosprawnych; w skład bloku wchodzi następujące zagadnienia:
- a) zadania doradcy zawodowego dla osób niepełnosprawnych – co najmniej 2 godziny dydaktyczne;
 - b) metody i techniki diagnostyczne w doradztwie zawodowym dla osób niepełnosprawnych – co najmniej 4 godziny dydaktyczne;
 - c) efektywne komunikowanie się z osobami niepełnosprawnymi, zasady przeprowadzania rozmowy doradczej z klientem niepełnosprawnym – co najmniej 5 godzin dydaktycznych;
 - d) formy wsparcia osób niepełnosprawnych w zakresie podejmowania i utrzymywania działań ukierunkowanych na powrót do aktywności zawodowej – co najmniej 2 godziny dydaktyczne;
 - e) proces aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych, określenie możliwości podnoszenia kwalifikacji, szkoleń i zatrudnienia osób niepełnosprawnych – co najmniej 4 godziny dydaktyczne;
 - f) jakość i efektywność pracy doradcy zawodowego w kontakcie z osobami niepełnosprawnymi – co najmniej 3 godziny dydaktyczne.
3. Doradca zawodowy dla osób niepełnosprawnych stosuje metody, narzędzia i programy, w zakresie których został przeszkolony i posiada wymagane uprawnienia, jeżeli ich stosowanie wymaga przeszkolenia lub posiadania uprawnień.
4. Doradca zawodowy dla osób niepełnosprawnych zobowiązany jest dbać o rozwój zawodowy poprzez doksztalcanie i doskonalenie zawodowe i zobowiązany jest brać udział w szkoleniach zawodowych organizowanych przez powiatowy urząd pracy lub instytucje rynku pracy nie rzadziej niż raz w roku. Koszty szkoleń doradców zawodowych dla osób niepełnosprawnych obciążają pracodawcę.”

3) Dodaje się § 86a w brzmieniu:

„86a. W powiatowym urzędzie pracy, co najmniej raz w roku w terminie do 30 września danego roku kalendarzowego, ustala się liczbę pracowników zatrudnionych na stanowisku doradców zawodowych dla osób niepełnosprawnych w pełnym wymiarze czasu pracy w następnym roku kalendarzowym, z zastrzeżeniem, że na jeden powiat zatrudniony musi być w pełnym wymiarze czasu pracy co najmniej jeden

doradca zawodowy dla osób niepełnosprawnych. W przypadku obsługiwanego przez powiatowy urząd pracy więcej niż jednego powiatu, na jeden powiat zatrudniony musi być w pełnym wymiarze czasu pracy co najmniej jeden doradca zawodowy dla osób niepełnosprawnych, a na każde kolejne 100.000 mieszkańców przypada co najmniej jeden doradca zawodowy osób niepełnosprawnych zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy.”

§ 2 Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER
RODZINY, PRACY I POLITYKI
SPOŁECZNEJ